

3. sz. napirend

ELŐTERJESZTÉS

**A Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének
2026. május 28-i ülésére**

Tárgy: Belső ellenőrzési jelentés megtárgyalása

Előterjesztő: Szőke László polgármester

Az előterjesztést megtárgyalja: Pénzügyi-, Ügyrendi- és Jogi Bizottság

HEGYESHALOM NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
2025. évi
BELSŐ ELLENŐRI
ÉVES ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉSE

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban Bkr.) 29. és 48. §-ának megfelelően a belső ellenőrzési vezető az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével készíti el az éves ellenőrzési tervét, illetve az összefoglaló éves ellenőrzési jelentését.

Az önkormányzatok belső kontrollrendszerének egyik eleme a függetlenített belső ellenőrzés. Ennek jogi alapjai

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény **(új Áht.)**
- az államháztartási törv. végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rend. **(Ávr.)**
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törv. **(Mötv.)**
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet **(Bkr.)**
- Polgármesteri Hivatal Szervezeti és a Működési Szabályzata **(SZMSZ)**
- Belső ellenőrzési kézikönyv.

- A belső ellenőrzés független, tárgyilagos, bizonyosságot adó és tanácsadói tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje. A belső ellenőrzés független és tanácsadó tevékenység, amely a belső kontrollrendszer része és kulcsszerepe van a szabálytalan gazdálkodás megelőzésében. Az ellenőrzési jelentések alapján a szerv vezetője köteles intézkedési tervet készíteni, amennyiben intézkedést igénylő szabálytalanságok, hiányosságok kerültek feltárára.

Az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése értelmében a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és a függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni. A Bkr. 15.§ értelmében a költségvetési szerv vezetője biztosítja a belső ellenőrzés működési feltételeit.

A belső ellenőrzés az önkormányzatnál külső erőforrás bevonásával valósul meg. A 2025. évi belső ellenőrzési feladatokat a Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzattal szerződéses jogviszonyban álló egyéni vállalkozó, belső ellenőr látta el.

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés elkészítését és annak tartalmi követelményét a költségvetési szervek belső kontroll rendszeréről és belső ellenőrzésről szóló 307/2011. XII.31.) Korm.rendelet 48-19. §-a határozza meg. Az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető felelős, amelyet a költségvetési szerv vezetője, a jegyző hagy jóvá. A jegyző a tárgyévre vonatkozó éves összefoglaló ellenőrzési jelentést a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig a Képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés célja, hogy egyrészt átfogó képet nyújtson a helyi önkormányzat Képviselő-testülete részére a tárgyiévi független belső ellenőrzési tevékenység végrehajtásáról, másrészt segítséget kíván nyújtani a költségvetési szervek vezetőinek, a Képviselő-testületnek abban, hogy az éves összefoglaló ellenőrzési jelentésből nyert tájékoztatások alapján a 2025. évben hogyan gondoskodtak a jogszabályban előírt belső ellenőrzés során a belső ellenőr által tett megállapítások, javaslatok. Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés célja, hogy egyrészt átfogó képet nyújtson a helyi hasznosításáról, nyomon követéséről. Bemutatásra kerül a belső ellenőrzés adott évi tevékenysége önértékelés alapján, a belső kontrollrendszer működésének értékelése, valamint az intézkedési tervek megvalósulása – külső ellenőrzések vonatkozásában is.

I./ A belső ellenőrzés tevékenységének bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48. § a) pont):

A belső ellenőrzés feladata Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzatának és költségvetési szervei belső ellenőrzése a Képviselő-testület által elfogadott belső ellenőrzési terv alapján. Az ellenőrzések megvalósításához kapcsolódóan a gazdálkodást megállapodás alapján létrehozott és az Áht., Ávr. előírásai alapján – a – 2025. február 1-jei hatályú átszervezést követően a Hegyeshalmi Polgármesteri Hivatal is ellenőrzésre kerül. A 2025. évben a belső ellenőr a belső ellenőrzési tervben meghatározott feladatokat végrehajtotta. Az írásos jelentésen kívül az esetleges hiányosságok pótlására, javítására a helyszínen szóban is segítő szándékú javaslatot tett a belső ellenőr.

Az ellenőrzések eljárásrendje:

- megbízólevél és ellenőrzési program alapján az ellenőrzések végrehajtása, jelentés-tervezet készítése
- a jelentés-tervezet egyeztetése az ellenőrzöttekkel; a lezárt jelentésre észrevételi lehetőség biztosítása, szükség szerint záró/egyeztető megbeszélés tartása
- az ellenőrzöttek részéről Intézkedési terv készítése az ellenőrzési jelentésben javasolt intézkedésekre → ennek a belső ellenőr általi jóváhagyása
- az Intézkedési terv végrehajtását a Belső Ellenőr folyamatosan figyelemmel kíséri, ellenőrzi. Ennek módjai: igazoló jelentés bekérése; végrehajtást igazoló dokumentáció bekérése; utóellenőrzés.

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr.48. § a) pont aa) alpont)

I/1/a) A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Az elvégzett ellenőrzés bemutatása:

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete által határozattal jóváhagyott 2025. évi belső ellenőrzési tervben foglalt 1 db ellenőrzés valósult meg. Az ellenőrzés a Polgármester Úrral és Jegyző Asszonnyal történt egyeztetést követően került lefolytatásra, rendszeres információtartással, az érintett ügyintézőkkel; figyelembe véve az esetleges igényeket, az egyéb teendők miatti leterheltségeket.

2025. évi Belső ellenőrzési terv 1.sz. melléklet

Ellenőrzendő folyamat, szervezeti egység	Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat, Közös Hivatal
Ellenőrzés tárgya: Ellenőrzés célja:	<i>Állami Számvevőszék 2024. évi – energetikai hatékonysági intézkedések – ellenőrzési jelentése alapján készített – kiegészített Intézkedési tervben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése,</i> Annak megítélése, hogy az Intézkedési tervben foglalt feladatok és azok végrehajtása alkalmas legyen a feltárt hiányosságok megszüntetésére, a mulasztások következményeit a kockázatok azonosításával - megfelelő kontrolltevékenységekkel kezelték-e, a nyomkövetések, ellenőrzések, egyeztetések, beszámoltatások mennyire járultak hozzá a szervezeti integritást sértő cselekmények eredményes kezeléséhez.
Ellenőrzés módszere	dokumentumokon alapuló szűrőpróbaszerű szükség szerint tételes
Ellenőrzendő időszak	2024. költségvetési év –intézkedési terv végrehajtásától – 2025. év ellenőrzés lefolytatása
Kockázati tényezők:	intézkedési tervben foglaltak – felelősök által történő végrehajtása
Ellenőrzés típusa	pénzügyi és szabályszerűségi
Ellenőrzendő folyamat, szervezeti egység	Intézmények (Óvoda, Könyvtár)
Ellenőrzés tárgya: Ellenőrzés célja: Módszere, típusa	gazdálkodási jogkörök gyakorlása kontrolltevékenységek érvényesülése dokumentációkon alapuló, szabályszerűségi
Kockázati tényezők:	szabályszerű pénzügyi-gazdasági, számviteli elszámolási műveletek elvégzése

Soron kívüli ellenőrzésre elkülönített kapacitás felhasználásának bemutatása:

Soron kívüli ellenőrzésre a 2025. évben nem került sor.

Tervtől való eltérés és azok indokai:

A 2025. éves terv év közben nem került módosításra.

Elmaradt ellenőrzések:

A 2025. évben a tervhez képest elmaradt ellenőrzés nem volt.

I/1/b) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

A belső ellenőrzés során

- kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekményt nem tártunk fel, fegyelmi eljárás megindítására, kezdeményezésére nem került sor,
- büntető-, szabálysértési eljárás megindítására okot adó cselekményt nem tapasztaltunk.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása (Bkr. 48. § ab) alpont)

Az ellenőrzési megállapítások ellenőrzöttel történő megvitatásának eljárásaira, tapasztalatai:

Az ellenőrzési jelentés az előírások, illetve nemzetközi ellenőrzési standardok szerint készült el. A javaslatok megvalósíthatók voltak, a jelentések érdemi ajánlásokat fogalmaztak meg, és azok az adott terület szempontjából érdeminek tekinthetők. Az ellenőr által megfogalmazott javaslatokat, megállapításokat az ellenőrzöttek elfogadták. A javaslattal érintettek részéről észrevétel nem érkezett, vitatott kérdés nem volt.

I/2/a) A belső ellenőrzési egység(ek) humánerőforrás ellátottsága:

Kapacitás-ellátottság bemutatása:

A belső ellenőr szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, valamint költségvetési, illetve önkormányzati szférában szerzett szakmai tapasztalattal rendelkezik. Az önkormányzat belső ellenőrzési tervében meghatározott feladatok ellátásához szükséges kapacitás a rendelkezésére állt, mind létszám, mind képzettség, mind gyakorlati tapasztalat szempontjából egyaránt.

A belső ellenőri állásokra kiírt pályázatok eredményessége, főbb problémák, akadályok az állások betöltésénél:

A belső ellenőrzés 2025. évben is külső erőforrások bevonásával valósult meg. Külső erőforrás alkalmazása miatt ezen alpont nem értelmezhető ez az értékelés.

A belső ellenőrök képzései:

A belső ellenőrzést ellátó szakember a ***képzését önerőből biztosította, folyamatosan tájékozódik a szakterületének megfelelő szakmai anyagokról, tájékoztatókról, Állami Számvevőszéki ellenőrzések jelentéseiről.*** 2025. évben is teljesítette a mérlegképes könyvelők részére előírt továbbképzést, és a regisztrált belső ellenőrök számára kötelezően előírt ÁBPE képzést.

Belső ellenőrök regisztrációja:

Az ellenőrzést végző belső ellenőrnek a végzettsége, gyakorlata megfelel a 22/2019. (XII.23.) PM rendeletben foglalt követelményeknek, rendelkezik az Áht. 70. § (4)-(5) bekezdésében meghatározott engedéllyel, továbbá a belső ellenőrzési vezetőként rendelkezik a Bkr. 15. §-ban előírt gyakorlattal.

I/2/b) A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18 - 19. §-a alapján)

A belső ellenőrzési egység szervezeten belüli elhelyezkedése:

A belső ellenőrzés 2025. évben külső erőforrások bevonásával valósult meg. Külső erőforrás alkalmazása miatt ezen alpont nem értelmezhető.

A Bkr. 19. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak megvalósulása:

A költségvetési szerv vezetője biztosította a belső ellenőr funkcionális függetlenségét a Bkr. 19. § (1) bekezdésében felsorolt tevékenységek esetében.

Részt vettek -e a belső ellenőrök olyan tevékenységek ellátásában, amelyek a szervezet operatív működésével kapcsolatosak, s ha igen, melyek ezek:

A belső ellenőr funkcionálisan független személyként dolgozik, a szervezet operatív működésével kapcsolatos tevékenységébe nem vonják be. Ellenőrzési feladatait önállóan tervezi, munkája során külső befolyástól mentes, pártatlan, tárgyilagos. Önállóan állítja össze a megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmazó ellenőrzési jelentést.

A funkcionális függetlenség az ellenőrzés során megvalósult.

A belső ellenőr nem vett részt olyan tevékenységek ellátásában, amelyek a szervezet operatív működésével kapcsolatosak.

I/2/c) Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20. §-a alapján)

Az ellenőrzés során összeférhetetlenség nem történt.

I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A belső ellenőr az ellenőrzés során valamennyi szükséges dokumentumhoz hozzáfért, és azokat a vizsgált szerv maradéktalanul biztosította, a szükséges dokumentumokat, szabályzatokat, bizonylatokat, információkat a belső ellenőr részére megadták. ***A belső ellenőr több, szükséges és tájékoztató háttér információkat a Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat honlapján közzétett dokumentumokból is nagy segítséggel bírtak.***

A Bkr. 25. § a)-e) pontjában meghatározott jogosultságokkal kapcsolatban problémák, korlátozások nem merültek fel.

A belső ellenőr a vezetéssel és a hivatali ügyintézőkkel jó információs kapcsolatot tart fent rendszeresen., amely növeli a belső ellenőrzés tájékozottságát, a szervezet megítélését.

I/1e) A belső ellenőrzést akadályozó tényezők

A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényező nem volt. Az ellenőrzés lefolytatásához, szükséges technikai eszközök és feltételek a belső ellenőrnél biztosítottak voltak (pl: nyomtató, internet stb.).

I.2.f) Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőrzési vezető gondoskodott a Bkr. 22. § és 50.§ szerinti nyilvántartás megfelelő vezetéséről az elvégzett belső ellenőrzések tekintetében; továbbá gondoskodott az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről és biztonságos tárolásáról.

I.2.g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésre vonatkozó javaslatok

A belső ellenőrzés feladata, hogy az esetleges szabálytalanságokat feltárja, és így alacsonyabb kockázati tényezők jelenjenek meg; az ellenőrzött költségvetési szerv működésében, gazdálkodásában, irányítási rendszerében a belső kontroll folyamatok megerősödjenek; és a gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség érdekében a tanácsadói tevékenység és az ellenőrzési lefedettség növekedjen.

Kiemelt fontosságú az ellenőrzésekre készült intézkedési tervek megvalósításának nyomon követése és a megvalósulásának kontrollja. A 2025. évben kitűzött céljait a belső ellenőrzés elérte.

2024. évben az Állami Számvevőszék „kombinált ellenőrzési” típusú vizsgálatának, az ÁSZ által javasolt intézkedések ismeretében a megtett intézkedések ***nyomonkövetése is megtörtént a belső ellenőr részéről.***

A külső vállalkozó által működtetett belső ellenőrzés célul tűzte ki az erőforrások költségeinek optimalizálását, valamint az eredményekhez kapcsolódó források realizációját a hatékonyabb és gazdaságosabb működés elérésének céljából. A folyamatos értékelés és javaslattétel az

önkormányzat és intézmény részére hozzájárul a kockázati tényezők feltárásához és azok csökkentéséhez.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása:

A belső ellenőrzés *írásbeli felkérés* alapján tanácsadó tevékenységet *nem végzett*. A belső ellenőrzés tanácsadó tevékenysége az elvégzett vizsgálatok során felmerülő, a tárgyhoz kapcsolódó témákban valósult meg.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48. § b) pont)

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb megállapítások, javaslatok (Bkr. 48. § ba) alpont).

A *belső kontrollrendszer működésének ellenőrzése* egy olyan folyamat, melynek célja a belső kontrollok hatékonyságának felmérése és a hiányosságok feltárása, kijavítása. A cél a hibák megelőzése, a rendellenességek időben történő észlelése és a szervezeti célok elérésének biztosítása.

A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól.

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat, Hivatal

A belső ellenőrzés tárgya volt az *Állami Számvevőszék 2024. évi – energetikai hatékonysági intézkedések – ellenőrzési jelentése alapján készített – kiegészített Intézkedési tervben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése*.

Célja volt annak megítélése, hogy az Intézkedési tervben foglalt feladatok és azok végrehajtása alkalmas legyen a feltárt hiányosságok megszüntetésére, a mulasztások következményeit a kockázatok azonosításával - megfelelő kontrolltevékenységekkel kezelték-e, a nyomkövetések, ellenőrzések, egyeztetések, beszámoltatások mennyire járultak hozzá a szervezeti integritást sértő cselekmények eredményes kezeléséhez.

Leglényegesebb megállapítások: Az ÁSZ a 102009.sz. jelentésére a módosított, kiegészített intézkedési tervet jóváhagyta, elfogadta. A Képviselő-testület az ÁSZ felhívására 2025.december 19-i ülésén tárgyalta és elfogadta, azzal, hogy annak végrehajtásáról be kell számolni.

Néhány intézkedés ismertetése:

Polgármester felé:

Gondoskodni kellett az Önkormányzat tulajdonában lévő épületekre az energetikai tanúsítványok elkészítéséről, energiamegtakarítási intézkedési tervek (EMIT) készítéséről és feltöltéséről a Nemzeti Energetikai Hálózat (NEH) által üzemeltetett online felületre.

Energetikai szakemberrel (kiválasztása a K-t. által) szerződést kötöttek a feladat ellátására. A szakember elkészítette a dokumentumokat, a Tanúsítványokat az Országos Építésügyi Nyilvántartás Rendszerbe (OÉNY) töltötte fel, amely egy központi, elektronikus adatbázis, összefogja az építésügyi hatósági ügyeket, az energetikai tanúsítványokat és a térségi terveket.

Az EMIT-eket a kijelölt energetikai felelős töltötte fel. Munkaköri leírásában rögzítésre került a feladat, amelyet elfogadott. A éves és havi adatszolgáltatásokat – a hálózat nem megfelelő üzemelése miatt nem tudta teljesíteni. *Az önkormányzati épületekre vonatkozó havi fogyasztásokat rögzíti, nyilvántartja – munkaköri leírás.*

Általánosságban elmondható, hogy az Állami Számvevőszék kombinált típusú ellenőrzés megállapításaira a Polgármester és a Jegyző felé megfogalmazott feladatokat végrehajtották, ezekre készített, a Képviselő-testület és az ÁSZ által is elfogadott intézkedési tervekben meghatározott feladatokat szem előtt tartották, nyomon követték.

A NEH hálózat működtetésének hiányossága miatti objektív tényező miatti feladatmaradás – a hálózat jelenleg sem üzemel, információk szerint a szakértői humánerőforrás kiépítése, önkormányzati kapcsolattartók kijelölése még nem valósult meg.

Az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet tartalmazza a NEH közintézményekkel kapcsolatos feladatok körében az önkormányzatokkal folyamatos kapcsolattartást.

A belső ellenőr tájékozódott több önkormányzatnál az energiagazdálkodási rendszerükről; többen még csak most mérik fel a költségeket a Tanúsítványok, EMIT elkészítésére.

Az Önkormányzatnál kijelölt energetikai felelős az EMIT-ek feltöltését megelőzően regisztrált, EMIS vizsgát tett, majd a közintézményi épületadatok és energetikai adatok rögzítésekor a validálás szakaszában a program tovább nem működött – képernyő fotó igazolja. Az energetikai felelős konzultációs időpontot kért, de az emailra válasz nem érkezett.

-Jegyző felé:

Támogatói szerződések megkötése, - közüzemi díjakra vonatkozó, Önkéntes Tűzoltó Egyesület - a támogatások megjelenítése közvetett támogatásként a költségvetési és zárszámadási rendeletekben. A 2026. évi költségvetési rendelet 7.sz. mellékletében helyesen kimutatásra került a közvetett támogatás összege (rezsi és üzemanyagköltség).

Az ÁSZ Polgármester és Jegyző felé tett javaslatok nem mindegyike tartalmazta a végrehajtások módját (közüzemi díjak megosztása, tervezett beruházások gazdaságossági számításokkal történő alátámasztása, üzembehelyezések dokumentálása, stb.) Ezen feladatok belső szabályozásokban szerepelnek, pl. ellenőrzési nyomvonal.

Megállapította a belső ellenőrzés, hogy az ÁSZ jelentésre készített intézkedési tervben szereplő feladatokat szem előtt tartották, körültekintően, nagy felelősséggel oldották meg, azok nyomon követhetőek.

Belső ellenőrzés javaslata: Szükséges a megtett intézkedésekről és azok eredményeiről tájékoztatni a Képviselő-testületet.

Határidő: megjelölt határidők, illetve folyamatos.

Felelős: Polgármester, Jegyző

Napsugár Óvoda és Bölcsőde, Könyvtár

Az operatív gazdálkodási feladatokra vonatkozóan a belső ellenőrzés a gazdasági eseményekből mintavétellel kiválasztott dokumentumok (számlák, utalványrendeletek, kiadási pénztárbizonylatok) vizsgálatakor megállapította, hogy az egyes gazdálkodási jogkörök gyakorlása megfelel a Gazdálkodási szabályzatban rögzítetteknek, a felhatalmazásoknak, kijelöléseknek, az aláírások az Ávr. 60.§ (3) bekezdése alapján vezetett aláírásmintáknak. A kulcskontrollok (teljesítés igazolás, érvényesítés), kontrolltevékenységek – pénzügyi ellenjegyzés megfelelően működtek.

Összességében az értékelés alapján céljainkat, feladatainkat, hatásköreinket, az ellenőrzés nyomvonalát, kontrolltevékenységeket szabályoztuk, működtetjük, a Belső ellenőrzési kézikönyv sok eligazítást ad. A személyre szabottan elkészült munkaköri leírásokból a feladatok, felelősségi- és hatáskörök egyértelműek és levezethetők. A szervezetben átlátható humánerőforrás gazdálkodás és kezelés mellett valamennyi szinten világosak az etikai elvárások.

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48. § bb.) alpont)

Az önkormányzatnál általában rendelkezésre állnak a jogszabályok által előírt szabályzatok, Vezetik a szükséges nyilvántartásokat, analitikákat, így az egyeztetések lehetősége biztosított, a gyakorlatban is érvényesül.

Az Önkormányzatnál az ASP pénzügyi-számviteli szakrendszerei biztosítják a főkönyvi könyvelés – előírányzatok - kötelezettségvállalások – pénzforgalom – teljesítés – és analitika zárt rendszerét.

A költségvetés végrehajtása során az Önkormányzat, a Hivatal, a költségvetési szervek általában figyelemmel vannak a **gazdálkodási jogkörök szabályos gyakorlására** (kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, szakmai teljesítés igazolása, érvényesítés, utalványozás).

A konkrét ellenőrzési tapasztalatokat a belső ellenőri jelentés részletesen tartalmazza.

III./ A belső kontroll rendszer öt elemének értékelése:

Az Áht. 69. §-ban foglaltak alapján a belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és a tárgyilagos, bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, melynek létrehozásáért, működtetéséért a költségvetési szerv vezetője fele.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályokat, amely alapján a szervezet érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokat, létszámmal és vagonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A belső kontrollrendszer öt eleme:

- Kontrollkörnyezet;
- Integrált kockázatkezelési rendszer;
- Kontrolltevékenységek;
- Információs és kommunikációs rendszer;
- Nyomon követési rendszer (monitoring).

A belső ellenőri jelentések értékelik a fenti öt elem érvényesülését a gazdálkodás során (pl. szabályzatok aktualizálása, gazdálkodási jogkörök szabályszerű gyakorlása, egyeztetések végrehajtása, folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés működtetése).

Intézmény vezetőjének a Bkr. 1. számú mellékletének megfelelően a belső kontrollrendszer elemeit a beszámolókhöz csatolt Nyilatkozatban értékelte (a Zárszámadás kötelező melléklete).

1. Kontrollkörnyezet

A kontrollkörnyezet a teljes kontrollrendszer alapja, biztosítja a fegyelmet és a szervezeti felépítést, valamint azt a „léggört”, amely befolyásolja a belső kontroll általános minőségét. Átfogóan hat arra, hogyan határozzuk meg a stratégiát és célokat, a kontrolltevékenységek strukturáltságát.

A külső körülményekre is tekintettel megfelelőnek ítéltető a kontrollkörnyezet minden területe: a célok és szervezeti felépítés, belső szabályzatok, feladat- és hatáskörök, folyamatok meghatározása és dokumentálása, humán erőforrás, etikai értékek és integritás, a működés és feltételeinek intézményi és szabályozott biztosítása.

A jogszabálykövetés a gyakori szabályozó változások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol a gyakorlat és a szabályozás aszinkronja.

Az önkormányzat feladatait, céljait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rögzíti. A kontrollkörnyezet működtetésének részeként a Hivatalnál mára kiépült egy világos, átlátható szervezeti struktúra, a felelősségi és hatásköri viszonyok pontos behatárolásával. A feladatok és felelősségi körök az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában (a továbbiakban: SZMSZ) és az ahhoz tartozó szervezeti ábrában, munkaköri leírásokban jól elkülöníthetően jelennek meg.

Az ellenőrzött szervezetnél a kontrollkörnyezet kialakítása megtörtént, a működésre, gazdálkodásra vonatkozó szabályzatokat általában elkészítették, és azok a külső és belső ellenőrzés megállapításai alapján is – felülvizsgálatra, kiegészítésre kerültek. A humán

erőforrás kezelése átlátható, világos a szervezeti struktúra, a feladatkörök és a felelősségi viszonyok egyértelműen kerültek meghatározásra.

2. Integrált kockázatkezelés

A kockázatkezeléssel lehetővé válik az önkormányzat tevékenysége alapján kialakított célokra ható negatív hatások felismerése, elemzése és kezelése. A kockázatok forrását tekintve külső és belső kockázatok vizsgálhatók meg, és intézkedések történhetnek a negatív hatások ellensúlyozására, valamint válaszok megtételére.

Megfelelő kockázatkezelési rendszer szükséges működtetni annak érdekében, hogy a kockázatok meghatározásával, felmérésével és elemzésével azok kezelése biztosított legyen.

Az Önkormányzat rendelkezik kockázatkezelési szabályzattal, azonban ennek felülvizsgálata, aktualizálása folyamatos feladat.

A gyakorlati alkalmazás során a legnagyobb hatékonysággal a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés valósul meg az operatív gazdálkodás során *(beszámoltatások, aláírási jog gyakorlása, megbeszélések, stb.)*.

A vezetés folyamatosan vizsgálja, elemzi és értékeli a kockázatok bekövetkezését és ennek figyelembevételével hozza meg a döntéseket.

3. Kontrolltevékenységek kialakítása

A kockázatok megelőzése, mérséklése érdekében a folyamatokba, belső szabályozó eszközökbe kontrollok beépítésére van szükség. A mindennapos munkavégzéshez a kontrolltevékenységeket folyamatba építetten kell kialakítani. Az ellenőrzött területekhez kapcsolódóan elsősorban a megelőző kontrollok beépítésére van szükség. A kontrolltevékenységek jelen vannak a szervezetek egészében, annak minden szintjén, különböző intenzitással, különböző gyakorisággal, és mélységben. Ilyen pl. a kötelezettségvállalást, az utalványozást megelőző pénzügyi ellenjegyzés.

A szervezeten belül kialakított kontrolltevékenységek biztosítják a kockázatok kezelését és hozzájárulnak a kitűzött célok eléréséhez. Minden tevékenységre – különösen a pénzügyi döntések dokumentumainak elkészítésére *(költségvetési tervezés, kötelezettségvállalások, szerződések, kifizetések, támogatásokkal való elszámolás, szabálytalanság miatti visszafizetések)* – biztosított a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés.

Feladatkörök szétválasztása: az SZMSZ tartalmazza a hivatal belső szerkezetét. E szerint az egyes szakterületek, a feladatok és hatáskörök egyértelművé váltak.

A jelenleg hatályos munkaköri leírások foglalkoztatottanként részletesen tartalmazzák az egyes feladatköröket, felelőségeket, helyettesítéseket – kiterjednek a gazdálkodási jogkörök gyakorlására is.

A kontrolltevékenységek közül a következő elemeket alkalmazzák:

- előzetes, utólagos vezetői kontrollok
- kijelölések
- jóváhagyások
- jogosultságok

- igazolások
- egyeztetések
- működési tevékenység áttekintése
- eszközök védelmi
- hozzáférési jogosultságok
- feladatkörök szétválasztása
- rendszerek biztonsága
- integritásra irányuló intézkedések.

4. Információs és kommunikációs rendszer

Ez az elem biztosítja a fentről lefelé történő kommunikációt, illetve az alulról felfelé történő kommunikációt, továbbá a horizontális információáramlást.

A kommunikációs rendszerben minden olyan adat és információ megjelenik és feldolgozásra kerül, amely alapvetően szükséges a szervezet irányítása és ellenőrizhetősége szempontjából.

Az ASP programrendszer, a kiépített iktatási rendszer, valamint az informatikai szabályzatok, utasítások biztosítják a megfelelő információáramlás kereteit, információbiztonságot. Az SZMSZ-ek, belső szabályzatok és munkaköri leírások rendszere biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő helyen és időben rendelkezésre álljanak. A szervezeten belüli kommunikáció biztosított.

5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A monitoring-mechanizmusok teszik lehetővé, hogy a belső kontrollrendszer folyamatos nyomon követés és értékelés alatt álljon, így a szervezet kontrollrendszere rugalmasan tudjon reagálni a változó külső és belső körülményekhez. A monitoringot támogatva megjelennek a szervezet vezetésétől elkülönített funkciók is, mint például a belső ellenőrzés, azonban a monitoring biztosítása és napi működtetése az operatív vezetés feladata maradt.

Az önkormányzatnál és a Hivatalnál az eseti és folyamatos vezetői ellenőrzések biztosítják az operatív tevékenységeket, a célok megvalósulásának nyomon követését.

A monitoring tevékenység egyik eszköze a függetlenített belső ellenőrzés működtetése is.

Külső ellenőr látja el az Önkormányzat, a Hivatal és fenntartott intézmények belső ellenőrzését.

IV. Az intézkedési tervek megvalósítása (Bkr.48. § c) pont)

Belső ellenőrzés által tett ajánlásokra, javaslatokra készített intézkedési tervek végrehajtásának és nyomon követésének tapasztalatai:

Az ellenőrzési jelentések tartalmával a vezetők egyetértettek, azokra észrevételt nem tettek, vitatott kérdés nem maradt.

A Jegyző megteszi a még szükséges intézkedést, a NEH internetes hálózat működését folyamatosan figyelemmel kíséri az energetikusi feladatokra kijelölt dolgozóval.

Az intézkedések eredménnyel jártak valamennyi – ÁSZ által kifogásolt területen; az intézkedések az operatív feladat ellátása során is hasznosulnak.

Összességében az Önkormányzatnál, a belső ellenőrzés betöltötte a tényfeltáró, tanácsadó szerepét.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés elfogadására!

Hegyeshalom, 2026. május 19.

Wiegerné Mészáros Erika
jegyző

Határozati javaslat:

..../2026. (V.28.) Kt. határozat

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete határozattal elfogadott belső ellenőrzési tervben nevesített 2025. évi függetlenített belső ellenőrzési tevékenységéről szóló 2025. évi összefoglaló éves ellenőrzési jelentést az előterjesztés szerinti tartalommal elfogadja.